

l'únic que es troba documentat en francès és *boue* (des de 1394 a 1674) i el modern *bouée* (des de 1483). I per més que *BAUKAN, romanitzat en *BAUCA, bé pogué donar *boue* i **boie*, tal com AUCA va donar fr. *oue* i *oie*, el cas és que **boie* no està documentat, i resulta estrany que un mot usat principalment per mariners i pescadors, gent de poques lletres, degui la seva pronúncia actual a una mala grafia. Per això sembla més versemblant que *bouée* sigui derivat de *boue* amb el sufix *-ee* (així Bloch i Schuchardt). Aqueixes obscuritats no afecten, de tota manera l'etimologia germànica en el fons.

Pel que fa a la forma de les llengües castellana i portuguesa, coincideix amb l'angl. *buoy* (pron. *boy*, i escrita així en el S. XVI, documentada des de 1466) i totes dues vénen segurament del francès (per via directa, i no per la del neerlandès, com s'ha dit) igual que vénen d'aquest les altres formes germàniques (neerl. *boej*, al. *boje*, dan. *boie*, suec *boj*), de data més moderna. Però falta explicar el diftong *oi* del castellà i de l'anglès. Palsgrave (1530) registrà un fr. *boyee*, que s'explica fàcilment per la *y* antihiàtica que trobem en *bayer* BATARE i anàlegs; i amb la reducció de *-iee* a *-ie*, bastant freqüent i fins normal en parlars de l'O. de França, de *boyee* pogué sortir *boie*, *boye*. Aquesta és una idea molt convincent, atès que repeiteix, i fins en la major part dels detalls, els fets que hem estudiat en l'article *BADIA* (cast. *babia*).

Foren bàsics per a tota la qüestió els estudis de Tobler (*Sitzber. preuss. Akad.*, 1896, 851ss., i Schuchardt, *ZRPb.* xxv, 345-7), als quals vaig posar ja els escolis que he reprès ara, en el *DCEC* (algun detall nou en el *DECH*). En canvi res d'acceptable no ha aportat el treball de Vidos, *RLiR* XXI, 95-105: encara parteix de la premissa de l'origen neerlandès del fr. *orin*, que ja vaig demostrar infundat i arbitrari en el *DCEC*, s. v. *orinque*, amb les documentades i lúcides aportacions que hi féu després G. Colon (veg. ara *DECH* i l'article *NORAY* d'aquest). El venerable Vidos és adepte orb de l'escola estrictament filològica, que es tanca a les realitats de la lingüística i es desentén dels mètodes sistemàtics i rigorosos d'aquesta, així que alguna llacuna en la documentació (i n'hi ha tantes) ens emmascara una part dels fets. En aquest cas s'entesta a partir del neerlandès tardà *boeje* 'llogam' i del fr. ant. *buie* id., mot poc important provinent del ll. *boia*, mot del llenguatge popular (que no ho és gaire més, i estrany al llatí normal) i que no explica bé el sentit de *boia*, car el que importa en aquest és el senyal, i no pas l'adminicle de la seva lligadura; d'altra banda la història de transmissió en ziga-zaga (fr. ant. > neerl. > fr. > cast. i no obstant cast. més antic que fr.) és completament inversemblant.

DERIV.: Cat. *boiar* intr. a Sant Pol de Mar aplicat especialment a les boles de vidre que es lliguen a certes parts de l'art, perquè en anar aquest a fons les mantinguin més elevades que la resta de la xarxa, del cast. *boyar*, detallat supra; fora d'això en català es diu *surar*.

¹ Notem el gran i prompte arrelament d'aquest sentit en el castellà d'Amèrica i cubà *boyar* 'jurar' (F. Ortiz, *Catauro*, 24); Ascasubi, *Santos Vega*, v. 332. — ² No està prou fundat l'article de Nigra, *ZRPb.* xxvii, 342-3; en tot cas no és acceptable la seva etimologia fr. *bouée* < *BOV-ATA derivat de *bo(v)a* 'seip': idea ben forçada la de creure que amb aquesta s'hauria comparat la corda de la boia.

¹⁰ *Boïc*, V. *boïga*

BOICOT, de l'angl. *to boycott*, 'boicotejar', derivat del cognom *Boycott*, d'un poderós irlandès (1832-1897) que fou objecte cap a 1880 d'aquesta mesura per part dels seus arrendataris. □ 1.ª doc.: 1911, Vogel.

El mot ha passat a la major part de les llengües modernes des del mateix origen. El fr. *boycotter* i *boycottage* ja apareixen el 1889. En castellà és aquest mot el que ha estat, escau dir, boicotejat per l'Acadèmia, que encara no l'admetia el 1950 més que en el seu diccionariet manual; circulava pertot a Espanya i a Amèrica, des de molt abans del *Catauro de Cubanismos* de Fernando Ortiz, que hi registrà per primera vegada *boicotejar*, *boicoteo* i *boicoteador* el 1922.

DERIV.: *Boicotejar*.

BOIG, sembla haver tingut primerament el significat de 'beneit, babau', aplicat més tard, com a eufemisme, a la follia; germà del llengd. *bauğ* 'beneit, atordit' i sense altra parentela en llengües ben conegudes, però tots dos suposen una base originària *BAU-DIUS, d'origen incert, segurament indoeuropeu, si bé és dubtós si es tracta d'una variant del gòtic *bauths*, *baudis*, 'sord', 'mut', o més aviat d'un mot pre-romà afí d'aquest mot germànic i d'un grup de mots cèltics i indoeuropeus, del qual formen part especialment els irl. *bodar* 'estabornit, pertorbat, sord' i *búalaim* 'jo bato, colpeixo'; i això últim sembla més probable. □ 1.ª doc.: potser BOIG com a nom propi de persona, a. 1197; com a mot de la llengua viva no torna a aparèixer fins al S. XVII.

En un doc. del Cartoral de St. Cugat del Vallès, en aquesta data, s'esmenta el feu o «honorem de *Bog*, qui fuit olim» (III, 349), o sigui havia pertangut a una persona ja difunta a qui li deien *Bog*, i això és força probable que representi el so de -ğ (o sigui -ig) segons el sistema gràfic que prevalgué més tard.¹

Aquest adjectiu català no va ser ben estudiat ni quant al seu origen, ni quant a la història i geografia dels seus significats, fins a l'article que vaig dedicar-li el 1951 en els *Mélanges Mario Roques* IV, 27ss., i que després s'ha reproduït a *EntreDLI*. III, 20-31. Deia llavors que el primer punt important que s'ha perdut de vista és que no és un mot exclusivament català, puix que la seva àrea s'estén a una part de les terres d'oc, corresponent a les de dialecte llenguadocià, en el sentit ample d'aquest domini dialectal. En canvi no es troba a Gascunya, Provença, Alvèrnia ni Llemosí.² En el mapa «fou» (núm. 598) de l'ALF